

Könyvviteli ismeretek

4. Főkönyvi könyvelés

Számvitel fogalma, feladatai

A gazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Ezen **információkat a számvitel állítja elő**.

- A **számvitel** ebben a megközelítésben a **tájékoztatás eszköze**: tájékoztatást ad a vállalkozás vagyonáról, annak változásáról, valamint arról, hogy a vagyon hasznosítása mennyire eredményes, azaz milyen eredményt ér el a vállalkozó.
- A számvitel információkat állít elő, így egyféle **tevékenységként** is definiálható. Még pedig olyan tevékenységként, amely **figyeli, méri és feljegyz**i a vagyon mozgását, változását, az eredmény alakulását.

Könyvviteli ismeretek

A könyvvitel fogalma, területei

A számvitel részterületei:

- könyvvezetés (könyvvitel),
- beszámoló- összeállítás,
- bizonylati rend- és
- költségelszámolás, önköltségszámítás.

A könyvvezetés kétféle módon történhet:

- ❖ **egyszeres könyvvitel**
- ❖ **és kettős könyvvitel** keretében.

A könyvvitelt (a könyvelést) a számvitel részének tekintjük.

A **könyvvitel** az a rendszeres elszámolás, amely az eszközök és források állományát, ezek változásait értékben, bizonylatok alapján folyamatosan nyilvántartja.

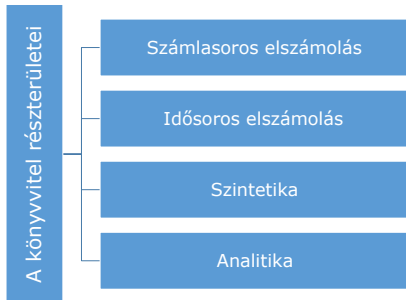
Feladatai:

- az eszközök és források nyitó és záró állományának meghatározása (leltár, mérleg);
- az eszközök és források változásának folyamatos feljegyzése (folyamatos könyvelés)
- megfelelő adatok szolgáltatása: a termelési költségek vizsgálatához (önköltségszámítás),
- a gazdálkodás eredményének megállapításához (eredmény-kimutatás).

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Könyvviteli ismeretek

A könyvvitel részterületei

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Könyvviteli ismeretek

Számlasoros elszámolás

- A számlasoros elszámolás az anyagi javak vagyონrészek szerinti nyilvántartását jelenti, amely megvalósítható:
- **szintetikus**an (összevontan: csak értékben), illetve
- **analitikusan** (részletesen: mennyiségben és értékben).
- A számlasoros elszámolás eszköze a **számla**.

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Idősoros elszámolás

- Az idősoros elszámolás esetén a gazdasági műveletek hatását megtörténtük idősorrendjében jegyezzük fel, függetlenül attól, hogy melyik eszközben vagy forrásban következnek be a változások.
- Az idősoros elszámolás eszköze a **napló**.

Könyvviteli ismeretek

Könyvelés a főkönyvi számlákon

- ❖Nytás,
- ❖Tétel kijelölés,
- ❖Folyamatos könyvelés,
- ❖Zárás.

A főkönyvi számla a gazdasági események értékbeni rögzítésének eszköze.

Minden gazdasági esemény könyveléséhez legalább két főkönyvi számlát használunk és ugyanolyan összegben könyvelünk rá.

Az egyik számla TARTOZIK oldalára és egy másik számla KÖVETEL oldalára.

TARTOZIK összeg könyvelése = KÖVETEL összeg könyvelése

Fogalmak:

Könyvelési tétel: annak meghatározása, hogy a gazdasági esemény melyik számla TARTOZIK és melyik számla KÖVETEL oldalára kerül.

Ellenszámla: a könyvelési tételben egymással szemben álló számlák egyike

Tartozik összeg: a számla tartozik oldalára könyvelt összeg

Követel összeg: a számla követel oldalára könyvelt összeg

Forgalom: a számla egyik oldalára könyvelt értékek összege

Záróegyenleg: a számla időszak végi egyenlege, amit technikai tételként kerül könyvelésre.

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Könyvviteli ismeretek

Könyvelés az idősoros elszámolásban

A gazdasági események időrendi sorrendben történő feljegyzése.

Eszköze: a könyvelési napló.

A napló tartalma:

- Tétel sorszáma, vagy
- Dátum,
- Gazdasági esemény megnevezése,
- Tartozik és Követel számla száma,
- Tartozik és Követel összeg.

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

Sorszám	Gazdasági esemény megnevezése	Tartozik	Követel	Összeg Tartozik=Követel
---------	----------------------------------	----------	---------	----------------------------

Könyvviteli ismeretek

Összesítő kimutatások, a főkönyvi kivonat

A főkönyvi kivonat a megnyitott, elővezetett főkönyvi számlák adatállományából készített összesítő kimutatás. Az időszak során megnyitott, elővezetett valamennyi főkönyvi számla adatállományát fel kell vezetni.

Főkönyvi kivonat, 20XX december 31.

Főkönyvi számla		Forgalom		Egyenleg	
Száma	Megnevezése	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel

Előadó:
Laukó Zsuzsanna

- A főkönyvi kivonatnak két rovatpárja van:
 - Forgalom rovatpár (Tartozik, Követel)
 - Egyenleg rovatpár (Tartozik, Követel)
 - A forgalom rovatpárba vezetjük fel a számlák összesített forgalmi adatait
 - az egyenleg rovatpárba az egyes számlák egyenlegeit jellegüknek megfelelően.
-
- A könyvelés zártsága miatt az összes számla Tartozik főösszegének meg kell egyeznie az összes számla Követel főösszegével.
 - A főösszeg rovatpárt **próbamérlegnek** hívjuk.
 - Az egyenleg rovatpár mérleg szerűen tünteti fel, hogy a vállalkozásnak milyen eszközei és forrásai vannak.
 - A mérleg alapjául szolgál, ezért **nyersmérlegnek** is nevezzük. A nyersmérleg minden sorát leltárral kell alátámasztani.
-
- A főkönyvi kivonat segítségével feltárhatók a téves könyvelések, könyvelési hibák. A javítás során fontos, hogy az eredeti, a hibás adat javítás után is jól látható azonosítható legyen (az egyetlen vonallal történő áthúzást követően is).